

B.A. Sem.-2 (Rep.) Examination
EC-II

Gujarati

May-2024

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

‘સ્મરણયાત્રા’ – કાકાસાહેબ કાલેલકર

પ્રશ્ન: 1. કાકાસાહેબ કાલેલકરના જીવન ઘડતર પરિબળો જણાવી તેમના સાહિત્ય સર્જન નો પરિચય આપો. 14

અથવા

પ્રશ્ન: 1. કાકાસાહેબ કાલેલકરના જીવનનો પરિચય આપી તેમના સમય અને સર્જન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14
પ્રશ્ન: 2. ‘સ્મરણયાત્રા’માં આલેખિત લેખકના બાલ્યકાળના સ્મરણો વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 14

અથવા

પ્રશ્ન: 2. ‘સ્મરણયાત્રા’ આત્મકથાકૃતિમાંથી લેખકની આત્મચરિત્રકાર તરીકેની સર્જક-પ્રતિભા મૂલવો. 14

પ્રશ્ન: 3. ‘સ્મરણયાત્રા’ કૃતિને આધારે લેખકની નિરૂપણશૈલી તથા પાત્રો વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14

અથવા

પ્રશ્ન: 3. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 14

1. કાકાસાહેબના કુટુંબની ધાર્મિક યાત્રાઓ તથા પ્રકૃતિપ્રેમ.
2. ‘વિદ્યારંભ’ પ્રકરણમાં વ્યક્ત થતાં લેખકના શાળાજીવનના અનુભવ.
3. ‘સ્મરણયાત્રા’ કૃતિમાં વ્યક્ત થતાં લેખકના કેળવણી વિષયક વિચારો.
4. ‘સીતાફળીનું બી’ પ્રકરણમાં પ્રગટતું લેખકનું ભયનું ચિત્ર.

પ્રશ્ન: 4. અ. નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. 08

1. કાકા કાલેલકરનો જન્મ ક્યાં અને ક્યારે થયો?
2. પંઢરપુરમાં ભગવાન વિષ્ણુનું નામ ‘વિઠ્ઠલ’ કેવી રીતે પડ્યું?
3. ‘મને ડુક્કો આપો’ માં વિશ્વનાથ લેખકને કઈ શિખામણ આપે છે?
4. ‘મારું નામ’ પ્રકરણમાં લેખકનું નામ કઈ રીતે પડે છે તે વિશે જણાવો.
5. ‘આપણે હાથી ખરીદીએ’ માં લેખક હાથી ખરીદે છે? શા માટે?

6. 'જામફળ અને જલેબી' પ્રકરણમાં લેખકે કરેલું મોડકા માસ્તરનું સ્વભાવ વર્ણન કરો.

પ્રશ્ન: 4. બ. કોઈપણ બે વિશે પૂર્વાપર સંદર્ભ લખો.

06

1. 'પણ તમારે ત્યાં છોકરો આવે ત્યારે દર દ્રાદશીને દિવસે બાર બ્રાહ્મણોને જમાડજો.'
2. 'આક્કા આઈને કહે, 'આઈ, શહાણું માણસ લાભત નાહી'
3. 'હવે તારી ડૂંટીમાંથી ઝાડ ઉગશે.'
4. 'પારકા ઘરની ભાભી માટે આટલું કરે, ને મને રુક્કો ન આપે.'

પ્રશ્ન: 5. નીચે આપેલા વૈકલ્પિક પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તર લખો. (કોઈપણ સાત)

14

1. કાકાસાહેબ કાલેલકર કયાનાં વતની હતાં?
(અ) અમદાવાદ (બ) સતારા (ક) અમરાવતી (ડ) નાસિક
2. કાકાસાહેબ કાલેલકરની મૂળ અટક કઈ હતી?
(અ) દવે (બ) કાલેલકર (ક) રાજાધ્યક્ષ (ડ) ભટ્ટ
3. 'સ્મરણયાત્રા' આત્મકથાકૃતિની પ્રથમ આવૃત્તિ સાલ જણાવો.
(અ) 1933 (બ) 1934 (ક) 1935 (ડ) 1936
4. 'મરયા બહાદુર'નું બિરુદ કોને આપવામાં આવેલું?
(અ) વિષ્ણુ (બ) કેશુ (ક) અણ્ણા (ડ) દત્તુ
5. 'આક્કા' પ્રકરણમાં આક્કાને કયો રોગ લાગુ પડ્યો હતો?
(અ) ટીબી (બ) ટાઈફોઈડ (ક) કમળો (ડ) કોલેરા
6. 'વિદ્યારંભ' પ્રકરણમાં કયા માસ્તરની વાત થઈ છે?
(અ) પાટકર (બ) ચાંદવડકર (ક) ભાસ્કર (ડ) દાવડકર
7. 'ગોકર્ણની યાત્રા'માં રાવણ કોની પૂજા કરે છે?
(અ) વિષ્ણુ (બ) ઈન્દ્ર (ક) ગણેશ (ડ) શિવ
8. 'મને રુક્કો આપો' પ્રકરણમાં લેખકને કોની સાથે ખોટી સંગત થઈ જાય છે?
(અ) રામભાઉ (બ) વિશ્વનાથ (ક) સોમેશ્વર (ડ) સાવંતકર
9. 'જામફળ અને જલેબી' પ્રકરણમાં કયા માસ્તરનો પરિચય મળે છે?
(અ) ભિસે (બ) સંભાજી (ક) પાટકર (ડ) મોડકા
10. નીચેનામાંથી કઈ કૃતિ લેખકની પ્રવાસકૃતિ છે?
(અ) જીવનલીલા (બ) સ્મરણયાત્રા (ક) જીવનભારતી (ડ) હિમાલયનો પ્રવાસ
11. નીચેનામાંથી કઈ કૃતિ લેખકે જેલવાસ દરમિયાન સર્જી છે?
(અ) ઓતરાતી દીવાલો (બ) બાપુની ઝાંખી (ક) જીવનભારતી (ડ) જીવનવિકાસ
12. કાકાસાહેબ કાલેલકરને 'સવાઈ ગુજરાતી'નું બિરુદ કોણે આપેલું?
(અ) ઉમાશંકર જોશી (બ) સુંદરમ (ક) સ્વામી આનંદ (ડ) ગાંધીજી

